

sterer, og her er det, jeg har en Følelse af, at dets Effektivitet i alt Fald ikke er tilstrækkelig stor, og jeg hævder da, at enten maa et saadant System, der jo indgaar som Led i Reorganisationen af vort hele Udenrigsstyre, være effektivt, eller ogsaa maa det afskaffes. Som Forholdene er nu, kan det i alt Fald efter min Mening ikke blive ved at gaa, uden at der sættes for meget paa Spil, og jeg beder den højtærede Udenrigsminister nøje overveje hele denne Sag samt de Midler og Veje, man eventuelt kan gaa for at skaffe Bedring. Med de Motiver, vi har, er jeg ganske sikker paa, at vi kan paaregne Forstaaelse hos det officielle Tyskland og hos dets dygtige og sympatiske Repræsentation her i Landet.

Foruden det traditionelle nationale Problem mod Syd er det jo saa, at vi ogsaa er ved at anskaffe os et mod Nord. Jeg sigter her til Norges Stilling til vore nordlige Besiddelser og Bilande og særlig da Norges Stilling til vor Højhedsret over Grønland. Det er nu akkurat et Aar siden, at jeg fra dette Sted anmodede den daværende Udenrigsminister om autentisk Oplysning om denne mærkelige Sag. Jeg erindrer, at Udenrigsministerens Udtalelser var meget lidet haandgribelige. Saa vidt jeg husker, var det Meningen at henvise den opstaaede norsk-danske Konflikt til en fælles Undersøgelseskommision. Meningen var i alt Fald, at naar først den norske Presse var blevet færdig med sine Behageligheder, vilde man ganske roligt afvente et positivt Forslag fra norsk Side, og saa vilde man se paa det. Siden har det danske Folk bogstavelig talt intet hørt til denne Sag udover gentagne Forsikringer fra Regeringens Side om, at det nok vilde gaa alt sammen og gaa i al Venskabelighed. Det vil sige, man har intet hørt, for saa vidt man da ikke har læst den norske Presse eller fulgt de norske Stortingsforhandlinger, thi i saa Tilfælde vil man have faaet en særdeles haandfast Sagsfremstilling. Jeg tror imidlertid ikke, at denne er tilfredsstillende i danske Øjne, og idet jeg opfordrer baade den højtærede Udenrigsminister og den højtærede Indenrigsminister til at give den danske Rigsdag klar Besked om, om vi er solgt eller købt i dette Forhold, vil jeg for mit Vedkommende gerne gøre et Par almindelige Bemærkninger om dette Spørgsmaal.

Idet jeg ganske skal se bort fra den særlige Tone, der raader i den norske Pressekampagne om denne Sag, maa jeg dog hævde, at det bør gøres Norge forstaaeligt, at i denne Sag taaler vi ikke Spøg. Da vi skilte os af med de vestindiske Øer,

føltes det som en væsentlig Kompensation, at de Forenede Stater til Gengæld anerkendte Danmarks Suverænetet over Grønland, som derfor er os dobbelt værdifuld. Men det vigtigste er dog selve Karakteren af vort Forhold til dette Land. Idet vi har sat vor kulturelle Missionsgerning øverst og paa en Maade betraget os som hele den civiliserede Verdens Formynder overfor en ellers prisgiven arktisk Race og Kultur, har vi givet Afkald paa de materielle Fordele, som en slet og ret Rovdrift af Grønlands Naturrigdomme vilde betyde. I Forhold til vort Lands Størrelse har vi ofret store Penge midler, et stort videnskabeligt og kulturelt Arbejde, ja, endog nogle af vore bedste Sønner, alt dette for at holde Grønland som en Slags etnografisk Naturpark for hele Verden. Skønt Danmark godt havde haft Brug for de Indtægter, Eksploiteringen af disse nordlige Rigdomskilder kunde have givet os, har vi sat en Stolthed i at hævde den kulturelle Mission, og vi har opnaaet at faa Betydningen heraf anerkendt af hele den civiliserede Verden. Men derfor hverken kan eller vil vi finde os i, at andre i Ryggen af vor Kulturgerning driver den Rovdrift, vi selv afholder os fra.

Jeg ved udmærket godt, hvad man her til vil svare fra norsk Side — thi vi er jo allerede blevet haanet paa samme Konto —, nemlig at vi jo slet ikke selv er kendt i de Egne, hvor Nordmændene driver Jagt og Fiskeri under Grønlands Kyster. Det er meget muligt, at den norske Rovdrift finder Sted ved i Øjeblikket ubeboede Kyststrækninger. Landet er stort, og vi kan ikke have Toldstationer med Dannebrog overalt langs Kysten. Men at Grønland udgør et samlet Hele, fremgaar med tilstrækkelig Tydelighed af de ofte omtalte Planer om Scoresby-Sund, som allerede er adskillige Aar gamle. Disse Planer, som gik ud paa under dansk Ledelse at skabe en fast Eskimokoloni ved det fiskerige og dyrerige Scoresby-Sund-Distrikt, altsaa paa Grønlands Østkyst, var netop foranlediget ved Forholdene paa Vestlandet, hvor Dyre- og Fiskerigdommen er ved at tage af, saaledes at man maa søge Udveje for Befolkningstilvækstens Ernæring. En Overflytning fra Vest til Øst er derfor baade naturlig og nødvendig, ogsaa for i nogen Tid at lade de vestlige Ressourcer hvile og lade dem komme til Kræfter igen. For mit Vedkommende beklager jeg meget, at disse Planer ikke er kommet til Udførelse, men jeg maa rigtignok betone, at i denne Sammenhæng er det ganske ligegyldigt, om de er det eller ikke, thi med vor Højhedsret over Grønland maa vi kunne lade visse